

**Ks. dr med. Henryk Mosing
(1910–1999)**

Informację o chorobie dr med. Henryka Mosinga Redakcja Przeglądu Epidemiologicznego otrzymała w sierpniu ub. r. od prof. dr hab. Zbigniewa Anusza, o śmierci dowiedzieliśmy się z artykułu Tadeusza Kardasza, zamieszczonego w Tygodniku Powszechnym z 9 stycznia 2000 r.

Tadeusz Kardasz pisze o Nim „Człowiek sprawiedliwy” a Zbigniew Anusz: „jeden z największych polskich epidemiologów i najszlachetniejszych ludzi”. Redakcja ze swej strony do tych zaszczytnych określeń pragnie dodać:

dr Henryk Mosing – były pracownik Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie. W latach 1937–1939 był zatrudniony w Pracowni Terenowej Działu Bakteriologii i Medycyny Doświadczalnej PZH zajmującej się głównie badaniem duru plamistego i czerwonki. Z tego okresu pochodzi 9 publikacji naukowych, o których dane bibliograficzne zamieszczamy na końcu tego wspomnienia. Wybuch wojny spowodował Jego przeniesienie się do Lwowa, jak się okazało – na zawsze.

Dr Henryk Mosing odznaczał się dużą zdolnością przewidywania potrzeb rozwoju naszego Instytutu. Między innymi widział potrzebę, a nawet konieczność zorganizowania w Państwowym Zakładzie Higieny samodzielnego Zakładu (Działu) Epidemiologii. W tym kierunku czynił energiczne starania. Zakład Epidemiologii został ostatecznie utworzony w Państwowym Zakładzie Higieny, ale dopiero w latach pięćdziesiątych.

W latach okupacji niemieckiej, w czasie II wojny światowej, przebywając we Lwowie współpracował z Państwowym Zakładem Higieny. Jak wspomina prof. dr Edmund Wojciechowski, otrzymywał od Niego koncentrat szczepionki przeciw dureau plamistemu, przygotowany w Instytucie we Lwowie. Z koncentratu przygotowano w PZH szczepionkę dla osób szczególnie jej potrzebujących – m.in. przebywających w więzieniach, w obozach, w Getcie.

Po zakończeniu wojny pozostał we Lwowie, utrzymywał jednak kontakt z Polską. Oddzielnie reprodukuje stronę tytułową referatu z posiedzenia naukowego w dn. 18 listopada 1946 r. w Krakowie. Ze względu na nieobecność Autora referat wygłosił prof. R. Weigl.

Jesteśmy dumni z naszych wielkich Poprzedników, w gronie których jest ks. dr Henryk Mosing – to jakimi byli jest dla nas, jeżeli nie wzorem, to wyzwaniem w naszej pracy.

*Pracownicy Zakładu Epidemiologii
Redakcja Przeglądu Epidemiologicznego*

- Mosing H. Badania epidemiologiczne i serologiczne nad dureau plamistym. *Med Dośw Społ* 1937; 22: 393–425.
- Mosing H. Badania epidemiologiczne nad tyfusem plamistym. *Med Dośw Społ* 1938; 23: 217–9.
- Mosing H. Le typhus exanthematique en Pologne, Par en collabor. avec le P. Radło. *Bull Off Int Hyg Publ* 1938; 30: 1715–79.
- Mosing H, Radło P. Epidemiologia duru osutkowego. *Zdr Publ* 1938; 53: 637–82.
- Mosing H, Radło P. Epidemiologia duru osutkowego. *Zdr Publ* 1938; 53: 743–69.
- Mosing H. Recherches epidemiologiques sur le typhus exanthematique en Pologne. *Bull Off Int Hyg Publ* 1937; 29: 708.
- Mosing H. Szkoła i dziecko w epidemiologii duru osutkowego i jego zwalczaniu. *Ped Pol* 1938; 18: 294–8.
- Mosing H. Zagadnienie duru plamistego w Polsce w chwili obecnej. *Praca Op Społ* 1938; 18: 181–7.
- Mosing H. Z epidemiologii duru plamistego. *Lek Wojsk* 1939; 33: 305–16.

Henryk Mosing – jeden z największych polskich epidemiologów i najszlachetniejszych ludzi

W dniu 4 listopada 1999 r. zmarł we Lwowie, ciężko chory od kilku lat, Henryk Mosing. Urodził się 27 stycznia 1910 roku jako syn wojskowego lekarza Stanisława Mosinga. Ukończenie gimnazjum klasycznego dało mu gruntowe podstawy do rozwoju szerokich zainteresowań. Oprócz polskiego znał: rosyjski, ukraiński, niemiecki, grekę, łacinę. W 1930 r. – jeszcze jako student Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza – rozpoczął pracę w Instytucie Biologicznym do Badań nad Tyfusem Plamistym we Lwowie pod kierunkiem prof. Rudolfa Weigla.

Wszyscy, którzy zetknęli się z Henrykiem Mosingiem zgodnie stwierdzają, że był to człowiek wprost niezwykły. Wyrazem tego są słowa Wł. Szczepańskiego: „Lekarz, wysoce wykształcony humanista o szerokich horyzontach, rozległej wiedzy i erudycji, człowiek o głębokiej kulturze duchowej, przy tym uosobienie niespotykanej dobroci, wielkiej prostoty i pogody ducha, subtelny i wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka. Przez całe życie służył ludziom dobrym słowem i czynem (...) otaczał opieką lekarską ludzi starszych i samotnych (...) okazywał cichą pomoc materialną i duchową zesłańcom polskim wśród których było dużo młodzieży powracających z głębi Związku Sowieckiego. Czynił to bezinteresownie – często kosztem własnych wyrzeczeń”.

W wieku 50 lat w roku 1960 został w najgłębszej tajemnicy wyświęcony na księdza przez kard. Stefana Wyszyńskiego i pełnił swą posługę kapłańską z narażeniem życia.

Był człowiekiem skromnym, nie dążył do kariery. Nie wstąpił do partii komunistycznej, chociaż wiedział, że ten fakt nie pozwoli mu na otrzymanie tytułu profesora. Nie założył rodziny i całe życie poświęcił wyłącznie pracy dla innych.

Niech to wspomnienie będzie hołdem dla wspaniałego „uczonego, lekarza, księdza” jak określił Go prof. K. M. Syniak, który pod Jego kierownictwem był pracownikiem naukowym Pracowni Riketsjologicznej.

Podobne uwielbienie i podziw wyraża I. Kaźmierczak w wypowiedzi p.t. „Wspomnienie o Mistrzu”. Pracując od 1951 r. w Instytucie we Lwowie przy ul. Zielnej 12 miał okazję poznać dr H. Mosinga jako wspaniałego Lekarza, Polaka i Człowieka i uważa, że ta wielka postać „może być wzorem dla młodzieży, zwłaszcza teraz, kiedy tych wzorów tak bardzo potrzeba”.

Swój żal po śmierci H. Mosinga wyraził także Papież Jan Paweł II przesyłając kondolencje na ręce ks. arcybiskupa Mariana Jaworskiego.

Zbigniew Anusz